

Laat je meevoeren op een bijzondere muzikale reis door Zuid-Afrika met *South African Road Trip – Good Hope* en leer meer over het geluk, de pijn en het optimisme van deze rasartiesten.

‘We willen het publiek betoveren’

Normaal gesproken staat het Khayelitsha United Mambazo Choir, ook wel de K-men genoemd, elke dag te zingen in Waterfront, het toeristische gedeelte in de haven van Kaapstad. Dit najaar hebben ze hun plek even afgestaan aan de jongere versie van hun koor om langs de Nederlandse theaters te reizen met de voorstelling *Good Hope*. Meer dan ooit een persoonlijke voorstelling, vertelt regisseur Albert Klein Kranenburg: “We hebben mini-documentaires gemaakt over een aantal van hen waarin ze vertellen over hun leven in de townships ten oosten van Kaapstad. Sommigen hebben bijvoorbeeld een sticker gekregen dat ze een stenen huis zullen krijgen van de regering. Dat willen ze uiteindelijk graag nalaten aan hun kinderen. De meeste huizen zijn nu van hout en golfplaten gemaakt. Maar ze wachten al lang. Toch geven ze de hoop niet op, dat vind ik mooi. Uiteindelijk verschillen hun dromen niet zo veel, blijkt. Het is niet alleen interessant maar ook leuk dat je op die manier een inkijkje krijgt in hun leven. Naast alle prachtige muziek die er te horen is natuurlijk.”

Stemmen mengen

Een van de koorleden, Lennox Tsawe, woont bijvoorbeeld in Endloveni, dat in Khayelitsha ligt. Hij heeft vier kinderen en zijn vrouw is lerares. In de documentaire zien we hem zijn kinderen naar school brengen, onderwijs vindt hij belangrijk voor hen omdat hij zelf nooit de kans heeft gehad om naar school te gaan. Hij is een van de bassen van het koor en trad al op in Mexico, Israël en natuurlijk Nederland. “Onze stijl van zingen heet Isicathamiya, wat zich het best vertaalt als close harmony. Bij deze zangstijl proberen wij onze stemmen zo veel mogelijk te mengen. Als dat lukt, kunnen we het publiek betoveren,” zegt hij. Het liefst wil hij iedereen een beetje gelukkiger maken met zijn optredens: “De natuur denkt niet in goed of slecht als het op kleur aan komt. Alle kleuren bij elkaar maken de wereld mooi. Zo zoek ik ook in mijn omgeving en in de songs die we zingen altijd naar harmonie. We laten met *South African Road Trip – Good Hope* de hoogtepunten van Kaapstad zien en geven een tour door ons township. En we zingen natuurlijk onze beste nummers.”

Verbonden met het universum

De voorstelling zoomt in op de tijd na de eerste echt democratische verkiezingen in Zuid-Afrika in 1995, nu 25 jaar geleden. Nelson Mandela werd als eerste president gekozen. Zangeres Lungiswa Plaatjies weet het nog goed, de lange rijen voor de stemlokalen. Ook zij stemde op Mandela: “Hij is degene die deuren voor ons geopend heeft. We mogen nu bijvoorbeeld reizen. Als hij er niet was geweest, had ik misschien wel nooit naar Nederland kunnen komen om op te treden. Hij liet ons zien dat alle kleuren er toe doen. Niet voor niets heet Zuid-Afrika ‘the rainbow nation’, de regenboognatie. Natuurlijk is er nu nog veel geweld, vinden misdrijven en verkrachtingen plaats, maar er is ook veel saamhorigheid en liefde.” Met de voorstelling wil ze haar eigen cultuur – van de Xhosa-stam, waar ook Mandela toe behoorde – laten zien en haar passie voor muziek. “Ik ben trots op onze cultuur en vindt het geweldig om dat nu in Nederland te laten zien en horen. We zingen vrolijke liederen, maar ook waar je pijn in hoort. We hebben allemaal zo onze verhalen te vertellen over hoe we zijn opgegroeid in arme gezinnen. We hadden niks, behalve de muziek. Die is zo belangrijk gebleken, het is een manier om mensen bij elkaar te brengen. Via de universele taal van de muziek. Ook als je de tekst niet verstaat, zul je begrijpen waar we over zingen. Er zit veel schoonheid in de oude teksten, harmonieën en instrumenten. Die vertellen je waar wij vandaan komen. Als ik zing en speel voel ik me verbonden met de natuur, de wereld, mijn voorouders en het hele universum.”

Opgetild worden

Voor regisseur Albert Klein Kranenburg is het de zesde keer dat hij met het koor werkt. Hun eerste kennismaking was bij de musical *Amandla! Mandela* waar het Khayelitsha United Mambazo Choir een belangrijke rol in speelde. Daarna volgde een herneming van de musical en drie eigen voorstellingen van de K-men. En nu *Good Hope*. Dat belooft een voorstelling te worden vol swingende songs, opzweepende dans en een bijzonder videodecor. Gebracht door de mannen van het koor, vier zangeressen en twee muzikanten, allemaal in kleurrijke kostuums. Kranenburg: "Het uitgangspunt van de voorstelling zijn die eerste niet-rationale democratische verkiezingen. We hebben de artiesten gevraagd: waar was je? Wat weet je er nog van? Wat verwachtte je? En hoe staat het er nu voor? Tussendoor krijg je het leven van de zangers te zien. Soms in de korte uitleg van een song, soms met een mini-documentaire. Er is een hoofdrol voor de muziek uiteraard, we wilden het voor *Good Hope* heel erg bij de artiesten laten: wat willen jullie laten horen? De muziek van de Xhosa begint vaak vanuit een geluid, een soort zoem. Daaruit ontstaat een sfeer waardoor iedereen opgetild wordt. Eén iemand begint dus met zingen, de rest valt in en volgt." En de titel? "Het lijkt onwaarschijnlijk, maar ondanks alle problemen in Zuid-Afrika blijven de artiesten hoopvol. Dat komt omdat ze heel veel van muziek houden, ze zijn al vanaf 1991 bij elkaar en geloven dat de muziek verbindt. We zijn nu zelfs een crowdfundingactie gestart om de voorstelling naar het theaterfestival in Edinburgh te brengen. Plannen genoeg wat dat betreft!"

Wil je niet missen

Zangeres Shirma Rouse, bekend van *The Voice of Holland* en als achtergrondzangeres van onder meer Anouk, nam samen met het Khayelitsha United Mambazo Choir, de zangeressen en muzikanten het nummer 'I wish I knew how it would feel to be free' van Nina Simone op. Ze is razend enthousiast over de samenwerking: "Na meerdere reisjes naar Zuid-Afrika te hebben gemaakt, kan ik met zekerheid zeggen dat zij een van de beste koren zijn die ik in jaren heb gehoord. Ik voel me echt vereerd dat zij dit prachtige lied wilden opnemen met mij als gastsolist. Ga dit zien! Wil je echt niet missen! *K-men will blow you away!*"